

Handläggare
Monica Fredriksson
08-508 26 218**Till**
Trafiknämnden
2026-02-12

Motion om en strategi för POPS, av Jonas Naddebo (C). Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden beslutar att överlämna trafikkontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Trafiknämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefUlrika Falk
Avdelningschef

Remissen

Kommunstyrelsen har remitterat en motion om en strategi för POPS, av Jonas Naddebo (C), för yttrande senast 13 februari 2026. Motionen bifogas, bilaga 1.

I motionen påpekas att efterfrågan på levande, tillgängliga och trygga offentliga miljöer ökar i takt med att staden växer. Samtidigt är stadens resurser begränsade, både vad gäller finansiering och underhåll av nya offentliga rum. För att möta framtidens behov vill motionären att staden testar nya tillvägagångssätt genom modellen Privately Owned Public Spaces (POPS) – offentliga platser i privat regi. Dessa ytor kan vara allt från torg, passager, grönytor eller andra vistelseytor i naturlig anslutning till kontor, bostäder eller handelsplatser. Ytorna är tillgängliga för allmänheten, men ägs och förvaltas av en eller flera privata aktörer.

Trafikkontoret
StadsmiljöFleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 218
Växel 08-508 27 200
monica.fredriksson@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

I New York har POPS enligt motionären etablerats som ett strategiskt verktyg i stadsplaneringen, där staden erbjuder utökade byggrätter på villkor att fastighetsägare tillgängliggör högkvalitativa offentliga ytor inom projektet. Dessa incitament kan enligt

skribenten bli ett effektivt verktyg för Stockholms stadsutveckling och bör undersökas noggrant.

Skribenten föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande:

- Att staden tar fram en strategi för Privatägda offentliga platser som ett komplement till Strategi för offentliga rum, med tydliga riktlinjer för tillgänglighet, gestaltning, förvaltningsmodeller och skyddet av medborgarnas rättigheter.
- Att staden utreder möjligheten att villkora utökade byggrätter eller andra incitament i stadsplaneringen, mot att fastighetsägare i samband med byggprojekt tillgängliggör offentliga platser av hög kvalitet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Trafikkontorets synpunkter

Trafiknämndens uppdrag är bland annat att bidra till att skapa en tryggare, trevligare och mer levande stad med större plats för människor. Att säkerställa att det finns offentliga platser där alla är välkomna är en viktig del i skapandet av en attraktiv och trygg stad.

Trafikkontoret har mångårig erfarenhet av att samarbeta med fastighetsägare om utvecklingen av offentlig plats, exempelvis genom platssamverkan, medfinansiering och proaktivt tillståndarbete. Kontorets erfarenhet visar att gemensamma viljor kan skapa miljöer där gemensamma värden för både det offentliga och det privata gynnas. Det kan dock uppstå utmaningar, till exempel rörande gränsdragningsproblematik och en otydlighet kring rådighet över platsen. Dessutom skiljer sig privata aktörers affärsmodeller åt, vilket kan göra det svårt att garantera en långsiktig positiv utveckling av den offentliga platsen. Kontoret har även erfarenhet av att oseriösa fastighetsförvaltare har bidragit till en negativ utveckling av stadsmiljön kring fastigheten.

För invånarna kan det ha mindre betydelse om staden eller en privat fastighetsägare äger en specifik offentlig plats, så länge den har de kvaliteter som invånarna efterfrågar. Problemen uppstår när de offentliga rummen inte håller den kvalitet som invånarna förväntar sig och staden inte har rådighet över platsen. Kontorets uppfattning är att stockholmarna generellt uppfattar de flesta platser i den

offentliga miljön som stadens, vilket skapar missnöje och förvirring kring ansvar om det missköts. Att säkerställa långsiktigt ansvarstagande är av stor vikt för väl omhändertagna och igenkännbara miljöer. Trafikkontoret anser därför att det är att föredra att även nya offentliga rum ska ägas av staden och skötas av kontoret, och att privata aktörer kan involveras mer genom samverkan.

Utökade byggrätter

Frågan om utökade byggrätter ligger inom exploateringskontorets ansvarsområde och trafikkontoret avstår därför från att närmare kommentera det förslaget. Kontoret kan dock konstatera att en attraktiv stadsmiljö ökar värdet på fastigheten, vilket innebär att det redan finns incitament för fastighetsägarna att samarbeta kring det offentliga rummet i anslutning till sin fastighet.

Möjligheter för fastighetsägare att samverka kring aktivering

Det finns flera sätt för fastighetsägare att göra den offentliga platsen i anslutning till fastigheten mer attraktiv och aktivera den. Till exempel har staden infört möjlighet att inrätta tillfälliga parker utan upplåtelseavgift.

Stockholms stad har sedan 2015 skapat sommar- och vinterplatser för att erbjuda stockholmare fler möjligheter att mötas, stanna upp och använda staden på nya sätt. Att aktivera platser i staden, både tillfälligt och permanent, är ett arbete som utökats och intensifierats de senaste åren. Exempelvis har Malmskillnadsgatan, Jakobsgränd och Gamla Brogatan blivit fastighetsdrivna sommargångar där kontoret bistår lokala fastighetsägare. Om en plats är kvartersmark utan någon form av allmänna bestämmelser så har fastighetsägaren full rådighet över platsen, och staden har små möjligheter att aktivera sådana platser.

Kontoret har även i närtid inlett ett samarbete med organisationen Centrum för Affärs- och medborgarplatsmodellen (AMP) för aktivering och platsutveckling vid Jan Stenbecks torg i Kista under 2025–2026, dnr T2024-00581. Överenskommelsen innebär att Centrum för AMP bland annat åtar sig att erbjuda besökare kostnadsfria aktiviteter samt arbeta aktivt för att näringsliv, civilsamhällesorganisationer och kulturaktörer kan verka på platsen. Verksamheten samfinansieras av trafikkontoret och lokala fastighetsägare. Detta är ett av flera sätt att samverka, där fastighetsägare är med och finansierar aktivering.

Komplettera strategi för offentliga rum

Stockholms stads strategi för offentliga rum är en del av stadens framkomlighetsstrategi och antogs 2018. I stadens budget för 2025 fick stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att i samarbete med exploateringsnämnden och trafikkontoret ta fram ett program för offentliga platser, som syftar till att ge förutsättningar för en god och kostnadseffektiv utformning och en likvärdig standard i den offentliga miljön i hela staden, vilket kan ses som en revidering av nuvarande strategi. Detta arbete pågår och trafikkontoret deltar i arbetet. Som framgår av uppdraget ska den offentliga miljön vara likvärdig i hela staden, och kontoret ser ingen anledning att ha separata riktlinjer för tillgänglighet och gestaltning när det kommer till privatägda offentliga platser. Oavsett ägarform ska de offentliga platserna vara av hög kvalitet över hela staden.

Slut

Bilaga

1. Motion om en strategi för POPS, av Jonas Naddebo (C)